

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 10 lutego 2015 r.

znak (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy R. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

VU 209/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 10 lutego 2015 r. odmówił wnioskodawcy R. S. prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat. Według ustaleń tej decyzji, w dniu wejścia w życie ustawy dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (01 styczeń 1999r.) udowodnił 30 lat, 2 miesiące i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 7 lat i 25 dni stażu pracy w szczególnych warunkach w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. w okresie od 01 września 1991r. do 31 grudnia 1998r. Organ nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach, pracy w Spółdzielni (...)w G. w okresie od dnia 01 października 1976r. do 31 sierpnia 1991r., bowiem na podstawie przedłożonych dokumentów wynikało, iż w w/w okresie wnioskodawca zajmował stanowisko montera urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazowej.

Wnioskodawca R. S. w odwołaniu od powyższej decyzji domagał się uznania okresu pracy w Spółdzielni (...) za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach, bowiem przez cały ten czas pracował jako spawacz instalacji gazowych i centralnego ogrzewania. Jego praca polegała na wymianie grzejników gazowych i ich wykonywaniu z rur stalowych, żebrowanych oraz na wymianie grzejników panelowych na żeliwne.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł on o jego oddalenie podtrzymując w całości treść zaskarżonej decyzji i argumenty w niej przedstawione.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. S., ur. (...), z zawodu monter instalacji sanitarnych, na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 30 lat, 2 miesiące i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 7 lat i 25 dni stażu pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca jest członkiem OFE, lecz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W dniu złożenia wniosku osiągnął wymagany wiek 60 lat .

(b e z s p o r n e)

W dniu 6 grudnia 1972r. uchwałą Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w P. wnioskodawca otrzymał tytuł mistrza w zawodzie monter instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazowej.

W okresie od dnia 01 października 1976r. do 31 sierpnia 1991r. (14 lat, 11 miesięcy) ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni (...) w G.. Umowę o pracę zawarto w dniu 30 września 1976r. na 14 dniowy okres próbny na stanowisku konserwatora wodno-kanalizacyjnego i centralnego ogrzewania na osiedlu (...), następnie od 1978r. na osiedlu (...). Na powyższym stanowisku wnioskodawca wykonywał prace konserwatora, spawacza, a w razie potrzeby wykonywał również prace hydrauliczne. Do obowiązków na powyższym stanowisku należało m.in.: usuwanie usterek wodno-kanalizacyjnych i co, konserwacja rozdzielni oraz węzłów cieplnych oraz pilnowanie porządku w rozdzielniach i ich zamknięć, odpowiedzialność za prawidłową eksploatację maszyn i urządzeń, pobieranie materiałów i ich transport na stanowisko pracy, przestrzeganie przepisów bhp i przeciwpożarowych, dyscypliny pracy, dbałość o powierzony sprzęt. We wniosku z dnia 16 stycznia 1978 r. wskazano, iż „Ob. S. jest konserwatorem c.o. i c.w. oraz spawaczem.” Pismem z dnia 04 lutego 1980r. wnioskodawca zwrócił się do Zarządu Spółdzielni o przeniesienie go „... z konserwatora hydraulika osiedlowego, z Osiedla (...), na konserwatora tworzącej się grupy konserwatorów awaryjnych ...”. Z dniem 01 października 1979r. Zarząd Spółdzielni (...) powierzył R. S. stanowisko montera urządzeń i instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych. Spółdzielnia (...) miała 8 osiedli w swoim nadzorze, na każdym osiedlu było 3,4 monterów, w zależności od wielkości osiedla. W opinii z dnia 03 grudnia 1987r. zakład pracy potwierdził, iż R. S. jest zatrudniony w Spółdzielni (...) od dnia 01 października 1976r. na stanowisku montera instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazowej z uprawnieniami spawacza gazowego. W okresie od dnia 2 marca 1988r. do dnia 30 czerwca 1990r. wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym z tytułu pracy na budowie eksportowej w Czechosłowacji. W dniu 10 września 1990r. R. S. został ponownie zatrudniony w Spółdzielni (...)na stanowisku montera urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnych i gazowych.

Na stanowisku spawacza wnioskodawca spawał grzejniki rurowe, łączył ze sobą elementy żebrowane spawając je aby uzyskać grzejnik. Zajmował się także przeróbkami grzejników panelowych na grzejniki żeliwne. Wykonywał też prace demontażowe. Spawanie odbywało się w mieszkaniach, a także w specjalnie przeznaczonym do tego pomieszczeniu. Warunki spawania nie były dobre, brakowało wentylacji, pomieszczenie było zadaszone, 2 na 3 metry, spawanie odbywało się w maseczkach ochronnych i okularach.

Decyzją z dnia 10 lutego 2015 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych:

- decyzja z dnia 10 lutego 2015r., k. 10

w aktach osobowych:

- dyplom mistrza,

- umowa o pracę,
- angaże,
- pismo z dnia 16 stycznia 1978r.,
- zakres czynności,
- pismo z dnia 4 lutego 1980r.,
- angaż z 01 października 1979r.,
- opinia z dnia 03 grudnia 1987r.,
- pismo udzielające urlopu bezpłatnego, przedłużenie urlopu,
- świadectwo pracy,
- książka spawacza,
- pismo Spółdzielni z dnia 06 grudnia 2010r. i 12 kwietnia 2011r.,

zeznania świadków:

- A. B., e-protokół - 00:22:09-00: 3 1: 4 1,

- R. K., e-protokół - 00:31:41-00: 3 9:56,

wyjaśnienia wnioskodawcy, e-protokół - 00:41:08-00:53:38 .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W sprawie bezsporny był fakt, iż w dacie złożenia wniosku o emeryturę wnioskodawca miał wymagany przepisem art. 27 ustawy emerytalnej okres składkowy i nieskładkowy 25 lat oraz 7 lat i 25 dni stażu pracy w szczególnych warunkach, osiągnął wiek 60 lat oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Sporną zaś wymagającą ustalenia Sądu kwestią było ustalenie, czy wnioskodawca posiada na dzień 01 stycznia 1999 r. 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony nie spełnia tego warunku, ponieważ nie udokumentował wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca wskazywał natomiast, że ma wymagany 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach, bowiem jako taki należy uznać okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) w G. w okresie od dnia 01 października 1976r. do 31 sierpnia 1991r.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału Sąd podzielił stanowisko organu rentowego, iż na dzień 01 stycznia 1999r. wnioskodawca nie legitymuje się 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku i tylko praca wymieniona w wykazie A załącznika do rozporządzenia. Okresy pracy, o których mowa powyżej stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy, zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane. Do kognicji Sądu należy zatem samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany złoży oświadczenie w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres. Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

Na podstawie analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, akt ubezpieczeniowych, akt osobowych wnioskodawcy, zeznań świadków oraz wyjaśnień wnioskodawcy Sąd uznał, iż ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac o których mowa w dziale XIV, poz.12 wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodnorodowym. Sąd podziela stanowisko wnioskodawcy, iż nie nazwa zajmowanego stanowiska a czynności faktycznie wykonywane decydują o zaliczeniu prac do prac w szczególnych warunkach, jednakże dla ustalenia czy ubezpieczony w spornym okresie pracował w szczególnych warunkach nie są wystarczające same zeznania świadków. Jakkolwiek w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia dowodowe co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń, to w orzecznictwie podkreśla się, iż w pierwszej kolejności, przy ustalaniu okresów zatrudnienia, winny być uwzględniane dokumenty z przebiegu zatrudnienia - świadectwa pracy wystawione przez pracodawcę, umowy o pracę, angaże, legitymacje ubezpieczeniowe i inne dokumenty potwierdzające okresy ubezpieczenia. Dopiero gdy dokumentacja pracownicza jest niepełna lub zawiera pewne rozbieżności dopuszczalne jest posiłkowanie się zeznaniami świadków, ale jako dowodem uzupełniającym, potwierdzającym przebieg zatrudnienia (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 czerwca 2013 r., III AUa 1632/12, LEX nr 1353726; wyrok

Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 maja 2014 r., III AUa 1344/13, LEX nr 1480366). Zatem zeznania świadków powinny korelować z danymi z dokumentacji pracowniczej i wyjaśniać brakujące dane lub rozbieżności z dokumentacją. Natomiast zeznania świadków A. B. i R. K. nie są spójne z danymi zawartymi w dokumentacji pracowniczej w tym zakresie, iż wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia w Spółdzielni(...) w G. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie prace spawalnicze i nie wykonywał w tym czasie żadnych innych czynności. Analiza akt osobowych wnioskodawcy wskazuje, iż w początkowym okresie zatrudnienia wykonywał on obowiązki konserwatora wodno-kanalizacyjnego i centralnego ogrzewania, a z dniem 01 października 1979r. Zarząd Spółdzielni (...) powierzył R. S. stanowisko montera urządzeń i instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych. Świadczą o tym także pisma zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy: z dnia 16 stycznia 1978r. w którym Zarząd Spółdzielni poświadcza, iż R. S. jest konserwatorem c.o i c.w oraz spawaczem, a w razie potrzeby wykonuje również prace hydrauliczne; podanie z dnia 4 lutego 1980 r. z prośbą wnioskodawcy o przeniesienie ze stanowiska konserwatora hydraulika osiedlowego na konserwatora tworzącej się grupy konserwatorów; opinia z dnia 3 grudnia 1987r. w której Spółdzielnia poświadcza, iż R. S. jest zatrudniony w Spółdzielni (...) w G. od dnia 01 października 1976r. na stanowisku montera instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazowej z uprawnieniami spawacza. Powyższe oznacza, iż wnioskodawca w spornym okresie wykonywał obowiązki konserwatora i montera instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazowej a przy tym wykonywał także obowiązki spawacza co oznacza, iż zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wykonywał bowiem różne prace.

Mając zatem powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił oraz zasądził od wnioskodawcy R. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Powyższe rozstrzygnięcie Sąd oparł na podstawie art. 98 § 3 i 4 k.p.c. w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).